

Indenrigs- og sundhedsministeren

Folketingets Sundhedsudvalg
Kopi til Folketingets Finansudvalg

Dato: 28-02-2023
Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPMSP
Sagsnr.: 2212422
Dok. nr.: 2565870

Orientering om Lægemiddelstyrelsens redegørelse over fejlagtig tilskudsadministration på apoteksområdet

. / .

Den 21. december 2022 blev Folketingets Sundhedsudvalg og Folketingets Finansudvalg orienteret om, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet i december 2022 var blevet opmærksom på en fejl i reglerne om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apoteker vedr. tilskud til ekspedition af dosisdispenserede lægemidler, der har været gældende fra 2016 til 2022, jf. SUU alm. del – bilag 4. Fejlen har medført, at Lægemiddelstyrelsen har udbetalt tilskud til apotekerne på et uklart hjemmelsgrundlag.

Lægemiddelstyrelsen har efterfølgende redegjort for tilskudsadministrationen vedr. tilskud til ekspedition af dosisdispenserede lægemidler og konkluderer, at:

”Lægemiddelstyrelsen har beklageligvis ikke været opmærksom på ændringen i formuleringen vedr. tilskud til ekspedition af dosisdispenserede lægemidler i bekendtgørelse nr. 1507 af 8. december 2015 og har således i perioden 2016-2022 udbetalt svarende til 6 kr. ekskl. moms pr. ekspedition af dosisdispenserede lægemidler til 14 dage. Apotekerne har ligeledes ikke ændret i indberetninger om tilskudskrav i de månedlige indberetninger og i de årlige apoteksregnskaber til Lægemiddelstyrelsen.”

”Det bemærkes i den forbindelse, at Lægemiddelstyrelsen siden hen har skærpet sin kontrol af, om der sker ændringer i bekendtgørelsen om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere, således at alle ændringer opfanges, og således at kontrollen af apoteker kan tilrettelægges herefter.”

Lægemiddelstyrelsen oplyser endvidere i redegørelsen, at der efter styrelsens beregninger i perioden 2016-2022 er blevet udbetalt i alt 41,94 mio. kr. i tilskud, hvor der alene har været klar hjemmel til udbetaling af 20,97 mio. kr. i tilskud.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har på baggrund af Lægemiddelstyrelsens redegørelse foretaget en juridisk vurdering af, hvordan styrelsens udbetalinger skal håndteres.

De enkelte tilskud og afgifter for apotekerne afgøres endeligt af Lægemiddelstyrelsen i forbindelse med opgørelsen af de enkelte apotekers årsregnskab. Lægemiddelstyrelsen har oplyst, at tilskud og afgifter ifm. apotekernes årsregnskab for 2016-2021 er endeligt afsluttet, mens tilskud og afgifter ifm. apotekernes årsregnskab for 2022 endnu ikke er afsluttet.

Håndteringen af det for høje tilskud for 2016-2021 skal derfor efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering håndteres efter de forvaltningsretlige regler om

ugyldighed. Der findes ikke en almindelig grundsætning om, hvornår en retlig fejl medfører ugyldighed. Det følger dog af retspraksis, at ugyldighed må anses som at være udgangspunktet ved retsstridige afgørelser, herunder også begunstigende afgørelser som f.eks. et tilskud.

Efter forvaltningsretlig praksis kræver ugyldighed, at der foreligger en væsentlig retlig mangel og at der ikke er særlige forhold, der taler afgørende imod ugyldig. Dette kan være tilfældet, hvis adressaten i god tro har indrettet sig efter den fejlen.

Manglende lovhjemmel til en afgørelse, som der er tale om i denne sag, vil altid være en væsentlig retlig mangel. Der foreligger dog samtidig en række særlige forhold, der taler afgørende mod ugyldighed.

Således har apotekssektoren i længere tid indrettet sig efter Lægemiddelstyrelsens udbetaling af de større tilskud. Der foreligger samtidig passivitet, da apotekernes brancheorganisation gjorde det daværende Sundheds- og Ældreministerium opmærksom på fejlen i 2015, uden at ministeriet reagerede. Endelig har apotekerne været i god tro om tilskuddets størrelse, da det er baseret på bruttoavanceaftalen mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Apotekerforening for 2005-2006.

Det er derfor Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at de for høje tilskud for 2016-2021 ikke kan anses som ugyldige, selvom der ikke har været hjemmel til det forhøjede tilskud.

For så vidt angår udbetalingen af tilskuddet for 2022 har Lægemiddelstyrelsen endnu ikke truffet endelig afgørelse om udbetaling af tilskuddet i forbindelse med opgørelsen af apotekernes årsregnskaber. Det er derfor Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at Lægemiddelstyrelsen beklageligvis må lægge den fejlagtige tilskudssats i bekendtgørelsen for 2022 til grund.

For apotekerne er der dog stadig en berettiget forventning om en højere tilskudssats på baggrund af bruttoavanceaftalen for 2005-06 og Lægemiddelstyrelsens løbende udbetalinger af et forhøjet tilskud.

Derfor har Indenrigs- og Sundhedsministeriet udarbejdet et forslag til ændring af reglerne om tilskud og afgifter, der vil sikre, at apotekerne også i regnskabsåret 2022 modtager det højere, forudsatte tilskud, som apotekerne havde en berettiget forventning om. Forslaget har samtidig ikke økonomiske konsekvenser, da afgiftsfinansieringen af tilskuddet har være beregnet ud fra den højere tilskudssats.

Forslaget sendes af hensyn til en hastende behov for afklaring hos apotekerne i en forkortet offentlig høring af ministeriet sideløbende med orienteringen.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde